

כוחה של אישיות

אינדיריה גאנדי, ראש ממשלת הודו, שולטת במצב כהודו פרשנים מתקשים להשיב על כך באורח חרימשמעי. אין ספק, שגאנדי היא אשה מוכשרת ונוקשה, שלא היססה, כעבר הלא רחוק, להפעיל חוקי-חירום נגד מתנגדי מישטרה, ולהשליך לכלא עיתונאים, אנשיו וחוגי-אנשיו, שמתחו עליה ביקורת חריפה. אין חולקים גם על מעמדה היוקרתי כבורה הבינלאומית. גאנדי מנצלת היטב את תפקודה כיו"ר אירגון המדינות הבלתי-מודרות, מבקרת בחכמי העולם, ומדברת לא רק בשם ארצה הגדולה, אלא גם עבור כל המדינות החברות באירגון. אפילו ביקורה אצל שליט לוב מועמר קאדאפי, שעורר מחלוקת רבה והרגיו את אויביו הרבים של המארה, הוגדר עליידי העיתונות המערבית כ"מוצלח באורח ממש מפתיע".

כל העובדות החשובות האלה, אין בהן כדי לרסן את הביקורת הרבה נגד גאנדי, בהודו עצמה. המשוימה הבלתי-אפשרית — לגשר על הפער התרבותיים והכלכליים האדירים, בקרב ציבור

וג'יימס קאלאהן ניהלו ממשלות הלייבור מדיניות פרו-אמריקאית מובהקת. וילסון אף טבע את המונח "מערכת יחסים מיוחדת", כדי להבדיל בין יחסיה של בריטניה עם ארצות-הברית, ובין קשריה עם מדינות יריבותיות אחרות. הסכמים צבאיים וסטראטגיים רבים, שנגרס ויצאת עתה מיפלת הלייבור כחמתי-זעם. נחתמו בעת שילטונה של מיפלגה זאת.

אמת בשנת-בחירות. מתאם פעולות התנועה הסאנדי-ניסטית, מנהיג ניקראגואה הניאל אורטגה, קידם את הצהרות הילי בהתלהבות רבה. הוא הוסיף פרטים רבים על התוקפנות האמריקאית נגד ארצו, וקרא לגייס את דעת-הקהל האירופית להגנה על ניקראגואה.

אבל כווינגטון נטו לנתח את ההתפתחויות הרבה מעבר להקשרן המרכז-אמריקאי. מאז תום מילחמת-העולם השניה היתה האוריינטציה האמריקאית אירופית מעיקרה. המיליארדים שורמו לאירופה באמצעות תוכנית מארשל נועדו לא רק "לשיקום הרמוקראטיות שלחמו נגד היטלר", אלא גם לרתימת היבשת, על משאביה האנושיים והטכנולוגיים, לייעדיה של מדיניות-החוץ של ארצות-הברית.

התנועות ההמוניות נגד הצבת הטילים הגרעיניים, ההשפעות המארכסיסטיות בקרב הנוער הסוציאליסטי האירופי והקשר העצמאי שנוצר בין השמאל האירופי ובין העולם השלישי נרוגמה לכך הן ההחלטות האנטי-אמריקאיות המתקבלות באינטרנציונל הסוציאליסטי, שרוב מנהיגיו היו בעבר בעלי-ברית של ארצות-הברית) מדינים מאור את מעצבי המדיניות כווינגטון. לפחות בשנת-בחירות הם מנועים מלומר לציבור האמריקאי את האמת בנושא זה.

מנהיגה קלי
העניין לא פשוט

וגרמה לשמועות שלא האמתו. שהיא תעזוב את המיפלגה פרשני הטלוויזיה הגרמנית, שליוו את כל שליבי הריון. אף חזו שהדחת קלי תביא לשינויים רבים במנטאליות של הירוקים. "העניין פשוט", גרסו הפרשנים, "העם הגרמני אינו בנוי לקבל נשים בראש תנועה פוליטית".

כנופיות הישש. התחזית הזאת, לפחות, נופצה עליידי סיעת הירוקים בכונרסטאג. כריסטה ניקלס, היידי דאן בשם הסיעה, כולם ממין נקבה. גם שלושת הנבחרים האחרים, שיעסקו ביפלת האדמיניסטרטיבי של הירוקים, הם נשים: כך הפכה מיפלגה זאת לגוף הפוליטי המעורב היחיד בעולם. המונהג כולו עליידי נשים.

ואלטרואד שופה, אנטייה פולמר ואנהמארי בורגמייצגו את הירוקים בריונים המרכזיים כפרלמנט. כריסטה ניקלס, היידי דאן ואירקה היקל, ירכזו את הנושאים המינהליים. משקיפים חוזים של "כנופיות הישש" צפויים חודשים קשים. מאור של מאכבס, חלקם אלימים, נגד המשך הצבת הטילים. הם יצטרכו גם למנוע מגמות של התפרקות ופיצול במיפלגה, שמבחינה זאת היא פועלת כגוף שמאלי לכל דבר. פרשנים סבורים שההנהגה החדשה שופעת כישורים והתלהבות, אבל העדר ניסיון פוליטי עשיר עלול להיות בעוכריה.

כריטניה: אם בהילי אחזה השלהבת...

דבר מיפלגת הלייבור לענייני-חוץ, דניס הילי, מי שהיה שר בכיה בממשלות הלייבור, אינטלקטואל מבריק, מומחה ידוע ברחבי העולם המערבי לנושאי חוץ והגנה, ובעיקר, מנהיג בולט דווקא של האגף הימני בסוציאלי-דמוקראטיה האירופית, גינה בשפה חריפה את מדיניותה של וושינגטון במרכז-אמריקה. את המצור הימני, ובמיוחד את מעשי המיקוש כנמלי ניקראגואה הגדיר הילי כ"אקט ברור של טרור". הילי הוקיע את פגיעתה של ארצות-הברית בחוק הבינלאומי, ואף טען שהמעשה עלול לשמש תקדים לפעולות תוקפניות דומות של מדינות, שלהן מיישטר בלתי-אחראי, כמו איראן.

דברי הילי נתקבלו כווינגטון בתדהמה. הילי תמר, מאז ומעולם, כנאט"ו, והיה ידוע כ"ג'מ' מתון" בכל הפורומים האירופיים הרבים, שבהם השתתף, הוא מהווה מטרה קבועה להתקפות

ראשי-ממשלה גאנדי
רק מס'שפתיים

מגוון ומפולג המונה 730 מיליון בני-אדם — היא מעבר לכוחה של גאנדי, או של כל אישיות פוליטית אחרת. פשוט אין אפשרות לפתור את בעיותיה של מדינה כמו הודו, במיסגרת דמוקראטית רכושנית.

לגאנדי יש, אומנם, נטיות סמכותיות, אבל אין באפשרותה לחזור לשיטות של שנות ה-70, שהביאו לנפילתה מכס השילטון. גם הסוציאליזם שלה אינו אלא מסישפתיים, שנועד לכסות על מישטר שורץ שחיתות ופרוטקציוניזם, ומעורר התעשרות וניצול. אינדיריה גם איננה מסוגלת להתגבר על הקנאות הרתית, המתעוררת כהודו חדשות לבקרים. התחיה האיטלמית אינה פוסחת על שכנותיה של הודו, והיא גוררת תגובת שרשרת של מטורפי דת אחרים, בעיקר בקרב הסיקים.

בשנתיים האחרונות רצחו קיצונים סיקים יותר מ-400 בני-אדם בפונג'אב. 25 מהם נרצחו באכזריות רבה כחודש האחרון. מסע הרציחות הביא להתארגנות של מוסלמים והינדים, לשכיחה רחבת-ממדים בבירה דלהי, שסיסמתה העיקרית היתה לפטר את ראשי-הממשלה ולקרוא לבחירות חדשות.

תיקויה אמריקאית. משקיפים רבים סבורים, שיש סיכויים רבים למיפלגת האופוזיציה גנאטה, ששוקמה לאחרונה, לזכות שוב בבחירות. הציבור ההודי כבר שכח את מחדלי המיפלגה הזאת, והוא מקווה שוב. גם לגנאטה אין תשובה אמיתית לבעיותיה הכרוניות של הודו, עם זאת, לעובדה שמעמדה של אינדיריה בתוך הודו התערער, יש חשיבות רבה, מה גם שהאמריקאים מקווים שמנהיגי הגנאטה ישנו כמה עקרונות במדיניות-החוץ של גאנדי, ובעיקר האוריינטציה שנחשבת כווינגטון פרו-סובייטית.

עיתונות: הראיון שלא היה

לכתב הלונדוני של העיתון הסובייטי טרוד (עבודה), יש בעיה. הוא שלח לעיתונו "ראיון" עם מנהיג הכורים הבריטיים, ארתור סקארגיל, העיתונאי, ויסאיון סייאנוב, דיווח לטרוד סקארגיל, מנהיג-יפועלים אמיתי השנוא על העיתונות הצהובה כבריטניה אמר לו שהכורים מתייצבים בראש חזית מילחמת המעמדות נגד הבורגנות.

העיתונות הצהובה, בעיקר סאן ודיילי אקספרס, הנמכרים במיליוני עותקים, עשו מטעמים מההצהרה של סקארגיל בעיתון ארום, "משקיפים האמינו לדברים. סקארגיל מסוגל בהחלט להצהרה כזאת, לדוע המול התברר, שהעיתונאי הסובייטי פשוט פיברק את כל הסיפור, נוכח הכחשותיו הניזעמות של סקארגיל, הוא נאלץ להודות, שהראיון המפורסם לא נערך כלל, סייאנוב פשוט העתיק מאמר של סקארגיל, שהופיע בזימון הקומניסטי הבריטי, מורנינג סטאר, אבל סיפר לטרוד שהוא ראיין את המנהיג כמשך שלוש שעות, אולי בהנחה שבבריטניה לא קוראים את העיתון הסובייטי הזה.

אין מעשה לעמותה. סייאנוב שריו עתה במכובה רבה ומסרב להגיב על הנושא, בשיחה עם כתב טיימס הוא הגיב בנוסח רוסי קלאסי: "אני מקווה שלא תיעלב, אבל איני יכול לומר דבר, בבסיבות אחרות הייתי מזמין אותך למשקה כעמית למיקצוע".

פרשנים הביעו את הביטחון שסייאנוב המיסכן יוחזר בקרוב למוסקווה, ויאלץ, כנראה, לעבור לעבודה בייצור.